

Kommunfullmäktige

kallas härmed till sammanträde **onsdagen den 12 augusti 2026 kl. 19:00 på Gamla Real** för att behandla följande ärenden:

Kl. 18:00 gästas kommunfullmäktige av det skolsociala teamet. De kommer att redovisa sitt arbete inom skolans verksamhet. Efteråt blir det fika för såväl politiker som allmänhet.

Ärende	Föredragande/Besök
1. Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek Dnr KS-2026-000129 880	
2. Avskaffande av folkhälsopriset Dnr KS-2026-000049 000	
3. Medborgarförslag - Bänkar vid badbryggan Dnr KS-2026-000197 310	
4. Meddelande Kommunfullmäktige 2026 Dnr KS-2026-000032 101	
5. Information från kommunledningen och nämnder 2026 Dnr KS-2026-000033 101	
6. Övriga frågor till Kommunfullmäktige 2026 Dnr KS-2026-000034 101	
7. Allmänhetens frågestund vid Kommunfullmäktige 2026 Dnr KS-2026-000035 101	

Christina Virevik
Ordförande

Rebecca Lager
Nämndsekreterare

Kommunstyrelsen

§ 81

Dnr KS-2026-000129880

Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek

Sammanfattning av ärendet

Mediepolicyen syftar till att säkerställa urvalsprocessen för inköp och gallring av media.

Dals-Eds mediepolicy ska säkra att det lokala medieutbudet motsvarar biblioteklagens krav men även de övergripande målen kommunens biblioteksplan anger. Målsättningen är att bibliotekets utbud ska vara allsidigt och att biblioteksanvändarna ska kunna påverka utbudet genom inköpsförslag. Den grundläggande utgångspunkten är att biblioteket har ett demokratiskt uppdrag och ska verka för fri åsiktsbildning och yttrandefrihet i samhället.

Prioriterade målgrupper är barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer med annat modersmål än svenska.

Beslutsunderlag

Förslag till Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek
Tjänsteskrivelse kanslichef, 2025-05-27

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek.

Expedieras till

KF

Beslutad av: Kommunfullmäktige 2026-XX-XX § XX	Datum: 2026-XX-XX	Reviderat:
Dokumentet gäller: Dals-Eds bibliotek	Dokumentansvarig: Kanslienheten	Giltighetstid: Giltig tillsvidare. Revideras vid behov.

Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek

Dals-Eds mediepolicy innehåller parametrar för urval, fjärrlån, gåvor, magasinering och gallring.

För vem?

Mediepolycyn är ett arbetsredskap som bibliotekspersonalen använder för att tillgodose medborgarnas behov. Policyn bidrar även till att ge medborgarna insyn i hur urvalsporcessen fungerar på biblioteket. Prioriterade målgrupper är barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer med annat modersmål än svenska.

Varför?

Bibliotekets uppdrag är att främja intresset för litteratur och läsning, tillhandahålla information samt vara ett stöd för kunskapsinhämtning. Idag är den digitala delaktigheten av allt större vikt i människans vardag vilket gör att biblioteket måste tillhandahålla resurser för att stödja medborgarna.

Mål

I bibliotekslagen står det att ”Folkbibliotekets utbud av litteratur, medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet”. Dals-Eds mediepolicy ska säkra att det lokala medieutbudet motsvarar bibliotekslagens krav men även de övergripande målen kommunens biblioteksplan anger. Målsättningen är att bibliotekets utbud ska vara allsidigt och att biblioteksanvändarna ska kunna påverka utbudet genom inköpsförslag. Den grundläggande utgångspunkten är att biblioteket har ett demokratiskt uppdrag och ska verka för fri åsiktsbildning och yttrandefrihet i samhället.

Användaren ska finna det breda, det smala och det efterfrågade. Samlingarna ska tillgängliggöra kulturarvet men även spegla trender och tendenser i samhället.

Dals-Eds bibliotek ska så långt det är möjligt tillgodose invånarnas önskemål och behov av medier.

Urval och inköp

Biblioteket värnar om demokrati, yttrandefrihet och fri åsiktsbildning vilket innebär att biblioteket kan tillhandahålla omdebatterade och ifrågasatta titlar men förbehåller sig rätten att neka inköp som strider mot FN:s deklaration om mänskliga rättigheter eller de sju

diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Urvalsprinciper som prioriteras är uppdraget, kvalitet, recensioner, efterfrågan och ekonomi. Balansen mellan tryckt media och digital media är viktig, dock styrs Dals-Eds utbud av digital media av det utbud som finns hos leverantörerna av digital media.

Grundläggande kurslitteratur av allmänt intresse kan köpas in.

Verk av lokala författare är av särskilt intresse men ska motsvara urvalsprinciperna.

Bibliotekets urval görs i första hand av bibliotekspersonalen. Bibliotekets användare kan påverka utbudet genom att lämna inköpsförslag.

Varje inköp bedöms individuellt utifrån urvalsprinciperna.

Inköpsförslag

Genom inköpsförslag kan användaren påverka medieurvalet. I de flesta fall köps önskade böcker in. Inköp kan nekas om innehållet anses strida mot FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna eller de sju diskrimineringsgrunderna. Orimlig kostnad samt avsaknad av allmänintresse kan vara ytterligare skäl.

Gåvor

Gåvor tas emot ytterst restriktivt. Om en gåva tas emot ges bibliotekets personal full frihet att nyttja materialet på det sätt som anses lämpligt samt att gallra det. Gåvor från lokala författare är positivt, dock ska mediet motsvara urvalsprinciperna.

Fjärrlån

Fjärrlån, det vill säga lån utanför Bibliotek Dalsland, kompletterar det egna beståndet. Varje fjärrlåneförfrågan behandlas som ett inköpsförslag. Skäl för att fjärrlåna istället för att köpa in kan vara att titeln inte längre finns till försäljning, att det är för dyrt, att det förväntas komma en ny upplaga inom kort eller strider mot bibliotekets inköpskriterier. Biblioteket provar att fjärrlåna det material som efterfrågas, även sådant man valt att inte köpa. Titlar som finns inom Bibliotek Dalsland fjärrlånas ej.

Tidningar och tidskrifter

Dagstidningarna är inte till utlån och sparas i en månad. Alla tidskrifter utom det senaste numret är till utlån. Dessa sparas i ett år innan de gallras. Målet är att utbudet av tidskrifter ska täcka ett stort antal ämnesområden. Prenumerationerna ses över en gång per år. Vid översynen tas också hänsyn till inköpsförslag.

Magasinering och gallring

Biblioteket har begränsade utrymmen och magasinering och gallring är en viktig del av beståndsarbetet, för att kunna erbjuda ett attraktivt bestånd. Folkbiblioteken i Sverige har inget bevarandeansvar och det finns möjlighet att fjärrlåna material från Sveriges Depåbibliotek. Vissa avdelningar och visst material kan ha specifika riktlinjer när det gäller magasinering och gallring, men den allmänna principen är att gallring övervägs i första hand och magasinering i andra hand.

I magasinet sätts böcker som inte är tillräckligt aktuella för att finnas i bibliotekets öppna hylla, men där det bedöms finnas skäl att ha dem kvar i samlingarna.

Magasineringskriterier:

- Böcker som är slitna eller i dåligt skick men fortfarande efterfrågas relativt regelbundet
- Böcker som lånas mindre ofta men som ändå är intressant att förvara i magasinet, till exempel klassiker
- Böcker där det finns ett lokalt intresse och som kan vara svåra att fjärrlåna
- Böcker inom de ämnen där det inte finns något nytt att köpa och där äldre böcker kan användas
- Böcker som beskriver olika hantverkstekniker ska i första hand magasineras

Gallringskriterier:

- Föråldrat eller missvisande innehåll
- Ny bok/upplaga finns
- Mer aktuellt material i annan form finns i ämnet
- Trivial och ej av intresse
- Inaktuell
- Sliten/trasig
- Lite utlånad/ej utlånad på länge
- Dubblett

Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek

Sammanfattning av ärendet

Mediepolicyen syftar till att säkerställa urvalsprocessen för inköp och gallring av media.

Dals-Eds mediepolicy ska säkra att det lokala medieutbudet motsvarar bibliotekslagens krav men även de övergripande målen kommunens biblioteksplan anger. Målsättningen är att bibliotekets utbud ska vara allsidigt och att biblioteksanvändarna ska kunna påverka utbudet genom inköpsförslag. Den grundläggande utgångspunkten är att biblioteket har ett demokratiskt uppdrag och ska verka för fri åsiktsbildning och yttrandefrihet i samhället.

Prioriterade målgrupper är barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer med annat modersmål än svenska.

Beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek.

Beslutsunderlag

Förslag till Mediepolicy för Dals-Eds bibliotek

Tjänsteskrivelse kanslichef, daterad 2025-05-27

Beslutet skickas till:

Dals-Eds bibliotek

Webbmaster för publicering i författningssamling

I tjänsten

Jessica Olsson

Kanslichef

Denna tjänsteskrivelse har hanterats digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kommunstyrelsen

§ 76

Dnr KS-2026-000049000

Avskaffande av folkhälsopriset

Sammanfattning av ärendet

I kommunen finns numera ett antal priser: Årets Edare samt på Medborgargalan: årets nykomling, årets samhällsinsats, årets idrottsprestation, årets föreningsmänniska, årets kulturgärning och årets ambassadör. De flesta åren har någon förening eller föreningsmänniska vunnit folkhälsopriset. Folkhälsorådet anser att det blir lite kaka på kaka att ha flera priser som i praktiken skulle kunna gå till samma aktör.

Det har varit ett lågt antal nomineringar som har inkommit varje år och det krävs annonsering i samband med nomineringarna som kostar lika mycket som själva folkhälsopriset. I tillägg kräver det en del administrationen kring priset. Priset i sig är till synes inget som lockar till nya insatser. Folkhälsorådet anser att pengarna som avsätts för folkhälsopriset skulle göra mer nytta i form av direkta folkhälsoinsatser på de områden som prioriteras i kommunens folkhälsostrategi.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Folkhälsostrateg
Sammanträdesprotokoll KF § 49 2010-08-24
Sammanträdesprotokoll Folkhälsorådet 2025-11-26

Kommunstyrelsens beslutsförslag

Kommunfullmäktige beslutar att avskaffa folkhälsopriset från och med 2027

Expedieras till

KF

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande			

Avskaffande av folkhälsopriset

Bakgrund

2002 instiftades ett årligt Miljö- och folkhälsopris i Dals-Eds kommun. Beslut togs i kommunfullmäktige (se bilaga 1) och det första priset delades ut 2003. Enligt reviderade statuter i KF 2010 (se bilaga 1) kan allmänheten nominera enskilda personer, föreningar, organisationer eller företag och mottagaren ska vara verksam inom det geografiska området Dals-Eds kommun. Man kan inte motta priset för sitt arbete i egenskap av anställd eller verksamhet i kommunens organisation. Insatserna kan gälla en uppfinning, rutinändring, opinionsbildning, aktivitet eller annat, som på något sätt bidragit till att förbättra folkhälsan i kommunen. Varaktiga och långsiktiga förtjänster skall särskilt uppmärksammas.

2016 renodlades priset till att vara ett folkhälsopris för värdefulla insatser på folkhälsoområdet i Dals-Eds kommun. Priset utgör en penningssumma på 5000:- samt diplom och blommor.

På Folkhälsorådet 251126 (se bilaga 2, punkt 4) beslutades att föreslå kommunfullmäktige att avskaffa folkhälsopriset från och med 2027.

Sammanfattning och konsekvensbeskrivning

I kommunen finns numera ett antal priser: Årets Edare samt på Medborgargalan: årets nykomling, årets samhällsinsats, årets idrottsprestation, årets föreningsmänniska, årets kulturgärning och årets ambassadör.

De flesta åren har någon förening eller föreningsmänniska vunnit folkhälsopriset. Folkhälsorådet anser att det blir lite kaka på kaka att ha flera priser som i praktiken skulle kunna gå till samma aktör.

Det har varit ett lågt antal nomineringar som har inkommit varje år och det krävs annonsering i samband med nomineringarna som kostar lika mycket som själva folkhälsopriset. I tillägg kräver det en del administrationen kring priset. Priset i sig är till synes inget som lockar till nya insatser.

Folkhälsorådet anser att pengarna som avsätts för folkhälsopriset skulle göra mer nytta i form av direkta folkhälsoinsatser på de områden som prioriteras i kommunens folkhälsostrategi.

Hänvisning till kommunens mål och Barnkonventionen

Ej aktuellt i ärendet.

Finansiering

Ej aktuellt i ärendet. Priset har finansierats med medel från Folkhälsorådet, vilka i sin tur kommer från delregional nämnd norra. Kommunen har från sin sida inte avsatt några medel.

Medbestämmande

Ej aktuellt.

Bedömning

Undertecknad bedömer att folkhälsopriset bör avskaffas med hänvisning till det som nämns ovan i konsekvensbeskrivningen och att det kan göras utan några negativa konsekvenser.

Beslutsförslag

Att kommunfullmäktige avskaffar folkhälsopriset från och med 2027.

I tjänsten

Linda Andersson,
Folkhälsostrateg

Expedieras till

Folkhälsorådet

§ 49

Miljö-och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun, Dnr 2002-000232.009

Sammanfattning

Miljö- och eller folkhälsopris utdelas årligen till den eller de personer som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt. För utdelningen av priset finns statuter antagna av kommunfullmäktige 2003-02-26 § 16.

Miljö- och folkhälsoforum har inkommit med förslag till revidering av statuter avseende Miljö- och eller folkhälsopriset.

Beslutsunderlag

Förslag till Statuter för utdelande av Miljö- och eller folkhälsopris i Dals-Eds kommun

Miljö- och folkhälsoforum, protokoll 2010-04-13

Kommunstyrelsens protokoll 2010-06-23 § 146

Kommunfullmäktiges beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslag till revidering av statuter för utdelande av Miljö- och eller folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Expedieras:
Folkhälsosamordnare

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

DALS-EDS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2010 -08- 11	
Dnr 02/232	Diplan 009

Statuter för utdelande av Miljö- och Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

§ 1. Inledande bestämmelser

Miljö- och Folkhälsopriset delas ut till den eller de personer i kommunen som under året har utmärkt sig på områdena miljö- eller folkhälsa. Det kan handla om uppfinning, rutinändring, opinionsbildning eller att man på annat sätt har bidragit till att förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen. Priset kan gå till enskild person, organisation, förening eller företag. Varaktiga och långsiktiga förtjänster skall särskilt uppmärksammas. Prissumman är 5000 kr.

§ 2 Finansiering

Miljö- och folkhälsorådet finansierar priset, annonsering samt blommor och diplom.

§ 3. Nominering och beredning

Det står varje person, organisation, nämnd, förening mm fritt att föreslå en kandidat till Miljö- och Folkhälsopriset. Inbjudan till nominering anslås i Dalslänningen och på kommunens hemsida. De nominerade skall vara verksamma i kommunen. Verksamheter inom kommunens egen organisation kan ej nomineras. Nomineringarna sammanställs och bereds av Miljö- och Folkhälsoforum (MFF) som även tar beslut om pristagare.

§4 Utdelning

Priset utdelas under december månad av kommunfullmäktige.

§5 Uteblivet pris

Priset kan om särskilda skäl föreligger utebli. Särskilda skäl föreligger då villkoren enligt § 1 ej är uppfyllda.

§ 113

Miljö-och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun, Dnr 2002-000232.009

Sammanfattning

Miljö- och eller folkhälsopris utdelas årligen till den eller de personer som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt. För utdelningen av priset finns statuter antagna av kommunfullmäktige 2003-02-26 § 16.

Miljö- och folkhälsoforum har inkommit med förslag till revidering av statuter avseende Miljö- och eller folkhälsopriset.

Beslutsunderlag

Statuter för utdelande av Miljö- och eller folkhälsopris i Dals-Eds kommun
Miljö- och folkhälsoforum, protokoll 2010-04-13
Kommunstyrelsens arbetsutskott protokoll 2010-06-23 § 146

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslag till revidering av statuter för utdelande av Miljö- och eller folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Expedieras:
KF

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

§ 146

Miljö-och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun, Dnr 2002-000232.009

Sammanfattning

Miljö- och eller folkhälsopris utdelas årligen till den eller de personer som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt. För utdelningen av priset finns statuter antagna av kommunfullmäktige 2003-02-26 § 16.

Miljö- och folkhälsoforum har inkommit med förslag till revidering av statuter avseende Miljö- och eller folkhälsopriset.

Beslutsunderlag

Statuter för utdelande av Miljö- och eller folkhälsopris i Dals-Eds kommun
Miljö- och folkhälsoforum, protokoll 2010-04-13

Beslutsförslag

- Kommunfullmäktige beslutar att godkänna förslag till revidering av Statuter för utdelande av Miljö- och eller folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Expedieras:
KS/KF

Ordförandes signatur

Justerandes signatur

§ 5. Statuter för Miljö- och folkhälsopriset

Förslag till reviderade statuter föreligger. De gamla statuterna måste upphävas av Kommunfullmäktige.

Beslut: Förslaget godkännes med följande ändringar/tillägg:

- §1 Inledande bestämmelser, första raden: *delas ut* i stället för *skall* utdelas. Ta bort *etc.*
- §3 Nominering och beredning, tredje raden: ta bort *boende och/eller*
- §4 Utdelning: Ta bort *beslut om miljöprisets utdelande skall kungöras genom protokoll.*
- §5 Uteblivet pris: ta bort *bland annat.*

§ 6. LUPP-inriktning

Beslut har tagits i KS om att genomföra LUPP-enkäten (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) 2010 och har uppdragit åt MFF att dra upp riktlinjer för målgrupper, genomförande och uppföljning (dnr 2009-000286.614).

Beslut: LUPP-undersökningen genomförs i åk 7, 8 och 9. Vi föreslår att den upprepas vartannat år så att vi har möjligheter att följa upp åk 7 i åk 9. Folkhälsosamordnaren står för förarbete, insamling av enkätsvar, rapportskrivning och efterarbete. En analysgrupp bildas för att tillsammans analysera resultatet. Gruppen föreslås bestå av folkhälsosamordnare, samt representanter från Arbetsmarknadsenheten, Ungdomens hus, Ungdomsmottagningen, Individ- och familjeomsorgen, Hagaskolan samt ev föräldraföreningen. Resultatet presenteras för respondenterna, föräldrar, kommunala tjänstemän och politiker. En LUPP-konferens för alla inblandade parter arrangeras i syfte att lyfta fram viktiga områden att arbeta vidare med och att göra ev fördjupningar på vissa områden.

§ 7. Attityduppdraget

Regeringen har uppdragit åt Handisam (Myndigheten för handikappolitisk samordning) och NSPH (Nationell samverkan för psykisk hälsa) att förändra attityderna och öka kunskaperna om psykisk sjukdom och psykisk funktionsnedsättning. Tre län har utsetts till kampanjlän, varav Västra Götaland är ett.

Folkhälsosamordnaren presenterade huvuddragen i uppdraget. Uppdraget sker i form av ett tvåårigt projekt som finns beskrivet i sin helhet på www.nsphig.se och www.attityduppdraget.se

När projektet kommer igång ordentligt kommer vi att kunna ta ställning till hur vi som kommun kan medverka.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkning

§ 16

Diariernr 02/232.009

Extra ärende - Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun

Förslag föreligger avseende inrättande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Priset kommer att ersätta det miljöpris som Miljöpartiet tidigare delat ut.

Tjänsteskrivelse från Folkhälsosamordnaren föreligger.

Enligt 5 kap 40§ kommunallagen kan ett brådska ärende avgöras av kommunfullmäktige även om det inte kungjorts i enlighet med §§ 8-11. Detta under förutsättning att samtliga ledamöter beslutar det.

Nominering till Miljö- och/eller folkhälsopris ska ske senast 1 april 2003.

Beredning

Se kommunstyrelsens protokoll 2003-01-14, § 18.

Kommunfullmäktiges beslut

- Kommunfullmäktige beslutar att enligt 5 kap 40§ kommunallagen ta upp extra ärende utanför kungörelsen.

Kommunfullmäktige beslutar godkänna inrättande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Expedieras:
Folkhälsosamordnare
Samtliga nämnder och styrelser

See CH

HR

Till Kommunfullmäktige i Dals-Eds Kommun.

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun.

Ett Miljö- och/eller folkhälsopris till ett värde av 5 000 kronor bör kunna utdelas för miljö- och folkhälsoförbättrande åtgärder i Dals-Eds Kommun.

Miljö- och Folkhälsoforum, MFF har diskuterat att man varje år ska dela ut ett Miljö- och/eller folkhälsopris i kommunen, med start år 2003.

MFF har i samråd med Miljöpartiet beslutat att priset ersätter det miljöpris som Miljöpartiet tidigare har delat ut.

Vem som helst i kommunen ska kunna föreslå en miljö- och eller folkhälsoförbättrande åtgärd men åtgärden/förslaget ska komma kommunens innevånare eller kommunen till godo.

Bif. statuter har utarbetats och samtliga nämnder och Kommunstyrelsen ställer sig bakom dessa.

För MFF, Miljö- och Folkhälsoforum

Maysa Eide

Folkhälsosamordnare

Dals-Eds Kommun

Statuter för utdelande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun:

§ 1 Inledande bestämmelser

Miljö- och/eller folkhälsopriset, till ett värde av 5 000 kronor, skall utdelas till den eller de personer i kommunen, som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och/eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt genom en uppfinning, rutinändring, opinionsbildning eller på annat sätt **bidragit till att förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen.**

Varaktiga och långsiktiga förtjänster till miljö- och/eller folkhälsovårdsarbetets väl, skall härvid särskilt uppmärksammas.

§ 2 Finansiering

Varje kommunal förvaltning bidrar till priset med 1 000:-/år vardera.

§ 3 Nominering och beredning

Det står varje person, organisation, nämnd, förening mm, att fritt föreslå en kandidat, boende och/eller verksam i kommunen, till miljö- och/eller folkhälsopriset. **Förslaget skall förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen** och vara MFF, Miljö- och Folkhälsoforum tillhanda före 1 april året efter förtjänståret.

Nomineringarna sammanställs och bereds av MFF.

Pristagaren eller pristagarna utses av MFF vid ett ordinarie sammanträde i maj året efter förtjänståret och kan bestå av en eller flera personer, organisationer, föreningar etc.

§ 4 Utdelning

Priset utdelas under juni månad av Kommunfullmäktige.

Beslut om miljöprisets utdelande skall kungöras genom protokoll.

§ 5 Uteblivit pris

Priset kan om särskilda skäl föreligger utebli.

Särskilda skäl föreligger bland annat då:

- villkoren enligt § 1 ej är uppfyllda av någon kandidat, samt
- om anslag till miljö- och/eller folkhälsopris ej tilldelats.

§ 18

Diarienum 02/232:009

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun

Förslag föreligger avseende inrättande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Priset kommer att ersätta det miljöpris som Miljöpartiet tidigare delat ut.

Tjänsteskrivelse från Folkhälsosamordnaren föreligger.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom inrättande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun, med följande justeringar av statuterna:

- § 1 Tillägg i texten – Miljö- och/eller Folkhälsopriset, **till ett värde av ca. 5 000 kr,** (tanken är att priset kan vara pengar, diplom eller annan gåva)
- § 3 Tillägg i texten att nominerad person ska vara **boende och/eller verksam i kommunen**

Efter justering av statuterna är det kommunstyrelsens förslag att kommunfullmäktige beslutar godkänna inrättande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Expedieras:
Folkhälsosamordnare

§ 18

Diarienum 02/232.009

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun

Förslag föreligger avseende inrättande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Priset kommer att ersätta det miljöpris som Miljöpartiet tidigare delat ut.

Tjänsteskrivelse från Folkhälsosamordnaren föreligger.

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsen beslutar att ställa sig bakom inrättande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun, med följande justeringar av statuten:
- § 1 Tillägg i texten – Miljö- och/eller Folkhälsopriset, **till ett värde av ca. 5 000 kr,** (tanken är att priset kan vara pengar, diplom eller annan gåva)
- § 3 Tillägg i texten att nominerad person ska vara **boende och/eller verksam i kommunen**

Efter justering av statuten är det kommunstyrelsens förslag att kommunfullmäktige beslutar godkänna inrättande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Expedieras:
Folkhälsosamordnare

Till Kommunfullmäktige i Dals-Eds Kommun.

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun.

Ett Miljö- och/eller folkhälsopris om 5 000 kronor bör kunna utdelas för miljö- och folkhälsoförbättrande åtgärder i Dals-Eds Kommun.

Miljö- och Folkhälsoforum, MFF har diskuterat att man varje år ska dela ut ett Miljö- och/eller folkhälsopris i kommunen, med start år 2003.

MFF har i samråd med Miljöpartiet beslutats att priset ersätter det miljöpris som Miljöpartiet tidigare har delat ut.

Vem som helst ska kunna föreslå en miljö- och eller folkhälsoförbättrande åtgärd men åtgärden/förslaget ska komma kommunens innevånare eller kommunen till godo.

Bif. statuter har utarbetats och samtliga nämnder och Kommunstyrelsen ställer sig bakom dessa.

För MFF, Miljö- och Folkhälsoforum

Maysa Eide

Folkhälsosamordnare

Dals-Eds Kommun

Statuter för utdelande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun:

§ 1 Inledande bestämmelser

Miljö- och/eller folkhälsopriset, 5 000 kronor, skall utdelas till den eller de personer, som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och/eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt genom en uppfinning, rutinändring, opinionsbildning eller på annat sätt **bidragit till att förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen.**

Varaktiga och långsiktiga förtjänster till miljö- och/eller folkhälsovårdsarbetets väl, skall härvid särskilt uppmärksammas.

§ 2 Finansiering

Varje kommunal förvaltning bidrar till priset med 1 000:-/år vardera.

§ 3 Nominering och beredning

Det står varje person, organisation, nämnd, förening mm, att fritt föreslå en kandidat, till miljö- och/eller folkhälsopriset. **Förslaget skall förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen** och vara MFF, Miljö- och Folkhälsoforum tillhanda före 1 april året efter förtjänståret.

Nomineringarna sammanställs och bereds av MFF.

Pristagaren eller pristagarna utses av MFF vid ett ordinarie sammanträde i maj året efter förtjänståret och kan bestå av en eller flera personer, organisationer, föreningar etc.

§ 4 Utdelning

Priset utdelas under juni månad av Kommunfullmäktige.

Beslut om miljöprisets utdelande skall kungöras genom protokoll.

§ 5 Uteblivit pris

Priset kan om särskilda skäl föreligger utebli.

Särskilda skäl föreligger bland annat då:

- villkoren enligt § 1 ej är uppfyllda av någon kandidat, samt
- om anslag till miljö- och/eller folkhälsopris ej tilldelats.

§ 68

Dnr SER 02/130.009

Miljö- och folkhälsopris – yttrande

Miljö- och folkhälsoforum har diskuterat förslag om att dela ut ett Miljö- och/eller Folkhälsopris på 5000 kr en gång per år till miljö- och folkhälsoförbättrande åtgärder i Dals-Eds kommun från år 2003. Den eller de som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och/eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt genom en uppfinning, rutinändring, opinionsbildning eller på annat sätt bidragit till att förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen skall kunna få priset. Varaktiga och långsiktiga förtjänster till miljö- och/eller folkhälsovårdsarbetets väl, skall härvid särskilt uppmärksammas.

Priset föreslås finansieras genom att varje kommunal förvaltning bidrar med 1000:-/år vardera.

Beslut

Servicenämnden har inget att erinra mot förslaget.

Expedieras:
Miljö- och folkhälsoforum

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkning

§ 118

MILJÖ- OCH ELLER FOLKHÄLSOPRIS I DALS-EDS KOMMUN

Remiss till:

Kommunstyrelse, Socialnämnd, Fokusnämnd, Miljö- och byggnadsnämnd i Dals-Eds Kommun

MFF; Miljö- och folkhälsoforum har gjort ett förslag på statuter för utdelande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals Eds Kommun. Detta förslag går på remiss till KS och samtliga nämnder i kommunen. MFF vill ha kommentarer på detta förslag senast den 15 november 2002.

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Ett Miljö- och/eller folkhälsopris om 5000 kronor bör kunna utdelas för miljö- och folkhälsoförbättrande åtgärder i Dals-Eds kommun.

Miljö- och Folkhälsoforum, MFF har diskuterat att man varje år ska dela ut ett Miljö- och/eller folkhälsopris i kommunen med start 2003.

Förslag till statuter för utdelande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun:**§ 1 Inledande bestämmelser**

Miljö- och/eller folkhälsopriset, 500 kronor, skall utdelas till den eller de som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och/eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt genom uppfinning, rutinändring, oponsionsbildning eller på annat sätt bidragit till att förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen. Varaktiga och långsiktiga förtjänster till miljö- och/eller folkhälsovårdsarbetets väl, skall härvid särskilt uppmärksammas.

§ 2 Finansiering

Varje kommunal förvaltning bidrar till priset med 1000:-/år vardera.

§ 3 Nominering och beredning

Det står i varje kommunmedborgare, organisation, nämnd, förening mm i Dals-Eds kommun fritt att föreslå en kandidat till miljö- och/eller folkhälsopriset. Förslagen skall vara MFF, Miljö- och Folkhälsoforum tillhanda före 1 april året efter förtjänståret. Nomineringarna sammanställs och bereds av MFF. Pristagaren eller pristagarna utses av MFF vid ett ordinarie sammanträde i maj året efter förtjänståret och kan bestå av en eller flera personer, organisationer, föreningar etc.

§ 4 Utdelning

Priset utdelas under juli månad av Kommunfullmäktige. Beslut om miljöprisets utdelande skall kungöras genom protokoll.

§ 5 Uteblivet pris

Priset kan om särskilda skäl föreligger utebli.

Särskilda skäl föreligger bland annat då:

- Villkoren enligt § 1 ej är uppfyllda av någon kandidat, samt
- Om anslag till miljö- och/eller folkhälsopris ej tilldelats.

BESLUT

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att ställa sig bakom föreslagna statuter för utdelandet av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun.

Expedieras:

Miljö- och folkhälsoforum

AU § 117

Diariernr 02/120.009

**REMISS – MILJÖ- OCH/ELLER FOLKHÄLSOPRIS I DALS-EDS
KOMMUN**

MFF, Miljö- och Folkhälsoforum har gjort ett förslag på statuter för utdelande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Miljö- och Folkhälsoforum genom Maysa Eide, folkhälsosamordnare vill ha kommentarer på förslaget senast den 15 november 2002.

ARBETSUTSKOTTETS BESLUT

Socialnämnden har inget att erinra mot förslaget.

§ 112

Diariennr 02.123/009

Remiss – Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun

Miljö och Folkhälsoforum har gjort ett förslag på statuter för utdelande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Fokusnämnden har tillfälle att yttra sig över förslaget.

FOKUS-nämndens beslut

Ställer sig positiv till att inrätta ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i kommunen.

Förslag att pristagaren får ta emot ett diplom och en minnesgåva i stället för penningssumma.

Fokusförvaltningen finansierar priset med max 1 000 kronor, som debiteras ansvar 612 - verksamhet 124.

Exp.
Miljö- och Folkhälsoforum
Karin Strutz

Justerandes signaturer

Utdragsbestyrkning

§ 202

Diariens 02/232.009

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun

MFF, Miljö- och Folkhälsoforum har inkommit med förslag på statuter för utdelande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Kommunstyrelsen har att inkomma med yttrande till MFF.

Folkhälsosamordnaren informerar.

Kommunstyrelsens beslut

- Kommunstyrelsen ställer sig, för sin del, positiva till förslag på statuter för utdelande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds kommun.

Expedieras:
MFF
Ekonomichefen

PF an

Dals-Eds kommun

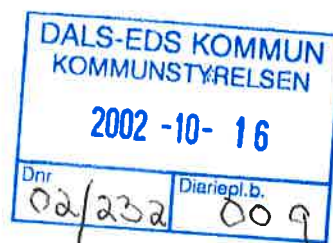
Folkhälsosamordnare

Maysa Eide

Tel: 0534-191 73

2002-10-14

1(1)

Remiss till:

Kommunstyrelse, Socialnämnd, Fokusnämnd, Servicenämnd och Miljö- och Byggnadsnämnd i Dals-Eds Kommun.

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun.

MFF, Miljö- och Folkhälsoforum har gjort ett förslag på statuter för utdelande av ett Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun.

Detta förslag går nu på remiss till KS och samtliga nämnder i kommunen. Vi vill ha kommentarer på detta förslag till MFF senast den 15 november-02.

Se bifogat förslag.

För Miljö- och Folkhälsoforum

Maysa Eide

Folkhälsosamordnare

Dals-Eds Kommun

Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun.

Ett Miljö- och/eller folkhälsopris om 5 000 kronor bör kunna utdelas för miljö- och folkhälsoförbättrande åtgärder i Dal-Eds Kommun.

Miljö- och Folkhälsoforum, MFF har diskuterat att man varje år ska dela ut ett Miljö- och/eller folkhälsopris i kommunen, med start år 2003.

Förslag på statuter för utdelande av Miljö- och/eller Folkhälsopris i Dals-Eds Kommun:

§ 1 Inledande bestämmelser

Miljö- och/eller folkhälsopriset, 5 000 kronor, skall utdelas till den eller de som under året utmärkt sig på ett ur miljö- och/eller folkhälsosynpunkt förtjänstfullt sätt genom en uppfinning, rutinändring, opinionsbildning eller på annat sätt bidragit till att förbättra miljön eller folkhälsan i kommunen.

Varaktiga och långsiktiga förtjänster till miljö- och/eller folkhälsovårdsarbetets väl, skall härvid särskilt uppmärksammas.

§ 2 Finansiering

Varje kommunal förvaltning bidrar till priset med 1 000:-/år vardera.

§ 3 Nominering och beredning

Det står varje kommunmedborgare, organisation, nämnd, förening mm, i Dals-Eds Kommun att fritt föreslå en kandidat till miljö- och/eller folkhälsopriset. Förslagen skall vara MFF, Miljö- och Folkhälsoforum tillhanda före 1 april året efter förtjänståret.

Nomineringarna sammanställs och bereds av MFF.

Pristagaren eller pristagarna utses av MFF vid ett ordinarie sammanträde i maj året efter förtjänståret och kan bestå av en eller flera personer, organisationer, föreningar etc.

§ 4 Utdelning

Priset utdelas under juni månad av Kommunfullmäktige.

Beslut om miljöprisets utdelande skall kungöras genom protokoll.

§ 5 Uteblivit pris

Priset kan om särskilda skäl föreligger utebli.

Särskilda skäl föreligger bland annat då:

- villkoren enligt § 1 ej är uppfyllda av någon kandidat, samt
- om anslag till miljö- och/eller folkhälsopris ej tilldelats.

Plats och tid Kommunkontoret, Ed, lokal Stora Le 13:00-16:00

Deltagare: Andreas Nilsson (M) - ordförande Kommunstyrelsen
Linus Lännhult (M) - ordförande Fokusnämnden
Börje Holmqvist (S) - ers. Byggnadsnämnden
Hans-Carl Carlson (Kd) - Delregional nämnd norra
Jonas Olsson - kommundirektör
Linda Andersson - folkhälsostrateg, sekreterare Folkhälsorådet

Justerare: Börje Holmqvist

Underskrifter:

Ordförande:

Justerare:

Sekreterare:

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkning

1. Val av justerare

Börje Holmqvist valdes till justerare.

2. Föregående protokoll

<https://drive.google.com/file/d/16rTGQArH4gugPxX0cpt4uUwUVD2IV5B2/view?usp=sharing>
Protokollet lades efter genomgång till handlingarna.

3. Rapport om årets folkhälsoinsatser och beslut om överföring av överskott

Rapport av årets folkhälsoinsatser ska vara DRNN tillhanda 28 februari, så den går vi igenom på nästa sammanträde. Folkhälsorådet har fått löpande rapportering under året. I arbetet med ungas meningsfulla fritid kommer det att finnas medel över eftersom det är en flerårig insats som kom igång drygt ett halvår in på första året. Det finns också 10 000 kr kvar av de medel som har avsatts för folkhälsoinsatser i föreningslivet eftersom en av de föreningar som beviljades medel inte kunde genomföra det som planerats pga en sjukskrivning.

Beslut: Att föra över överblivna medel för ungas meningsfulla fritid och folkhälsoinsatser i föreningslivet till 2026 års budget för att slutföra dem då.

4. Långsiktig plan 2026-2028

Genomgång av utkast av långsiktig plan och beslut om föreslagna folkhälsoinsatser och budget utifrån mallen som har tagits fram i samband med det nya folkhälsoavtalet. Folkhälsostrateg ska efter beslut föra in den långsiktiga planen i DRNN:s mål- och uppföljningssystem, Stratsys.

I samband med denna punkt föreslogs att från 2027 ta bort folkhälsopriset.

Beslut:

- Att i den långsiktiga planen förtydliga att folkhälsorådet samverkar med det lokala föreningslivet och med förtydligandet godkänna den långsiktiga planen.
- Att föreslagna folkhälsoinsatser godkänns och punkten oförutsedda medel i förslaget fördelas på de tre områden i planen där insatser har specificerats.
- Att förslaget att ta bort folkhälsopriset lyfts till Kommunfullmäktige som från början instiftade priset.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkning

5. Första resultat från drogvaneundersökningen 2025

Resultatet från CAN:s drogvaneundersökning med extra urval finns i Power BI. Folkhälsostrategen gav en övergripande bild och länk till resultatet finns [här](#). Vi började titta på resultatet och återkommer till rapporten även nästa sammanträde.

6. Sammanträdestider 2026

Beslut: Sammanträdestider 2026 blir 25/2, 15/4, 16/9, 25/11.
Samtliga datum kl 13:00-16:00

7. Övriga frågor

Inga övriga frågor fanns.

8. Rundan

-Ingen information från BUN och byggnadsnämnden.

-DRNN beslutar 28/11 om inriktning för folkhälsomedel som är utöver grundavtalet.

Förslag på olika insatser föreslås som sträcker sig över tiden 2026 – 2028:

- Samordnartjänst med fokus på drogförebyggande arbete med uppdrag att bland annat skapa en portal för genomförda folkhälsoinsatser.
- Folkhälsofrämjande aktiviteter i varmvattenbassäng i Strömstad kommun respektive Bengtsfors kommun.
- YAM – Youth Aware of Mental health. Implementera metoden i fler kommuner i Fyrbodalen och vid behov stärka upp där den redan används.
- Sociala kompassen. Ett statistikunderlag som ska ge en samlad analys av ett flertal socioekonomiska egenskaper för varje kommun i Fyrbodalen.

-KS rapporterar att det har gjorts en kapacitetsanalys i kommunerna i Dalsland och Dals-Ed är den kommun som lägger mest resurser på kultur.

 Justerandes signatur

 Utdragsbestyrkning

Utkast/arbetsmaterial

**Långsiktig plan 2026-2028 -
avseende lokalt folkhälsoarbete
Dals-Eds kommun**

1 Plan avseende lokalt folkhälsoarbete

Följande rapport är en plan för det lokala folkhälsoarbetet och är kopplat till det samverkansavtal folkhälsa som Västra Götalandsregionen (VGR) genom de delregionala nämnderna (DRN) har ingått med respektive kommun i deras nämndområde. Avtalet gäller för perioden 2026-2028.

Samverkansavtalet finansierar tjänst/er och utvecklingsmedel.

Planen innehåller budget och planerade insatser för kommande år. Det är enbart det som finansieras genom avtalet som ska tas med i denna plan. Första året på avtalsperioden innehåller planen en långsiktig riktning för hela avtalsperioden.

2 Organisering och tjänst

Anvisning

I arbetsordningen för Folkhälsorådet i Ed beskrivs hur folkhälsoarbetet organiseras, leds och samordnas i kommunen. Inga förändringar planeras under året.

Folkhälsorådet har ett prioriterande och samordnande ansvar för folkhälsofrågorna i kommunen. Rådet är sammansatt av ordförande från Kommunstyrelsen, Socialnämnden, Barn- och utbildningsnämnden samt Plan- och byggnadsnämnden, representanter från DRNN, kommundirektör och folkhälsostrateg. Politikerna i rådet är beslutande över folkhälsobudget och insatser kopplade till budget.

Folkhälsostrategen har en heltidstjänst med placering på kommunkontoret i Ed. Funktionen är att vara drivande och stödjande i folkhälsoarbetet, sekreterare och sakkunnig i folkhälsorådet, ansvara för folkhälsorådets processarbete, budget och administration samt uppföljning/bokslut.

I kommunens folkhälsostrategi 2024-2027 beskrivs prioriterade områden samt arbetsgången för att ta fram folkhälsoinsatser: förslag till folkhälsoinsatser fångas upp från kommunens verksamheter via Kommunchefens ledningsgrupp där folkhälsoärenden bereds. Därifrån går de vidare till folkhälsorådet för beslut. Förvaltningscheferna har ansvar för genomförandet av de folkhälsoinsatser som beslutas att genomföras i respektive förvaltning och folkhälsostrategens roll är att stötta i utförandet..

Förvaltningsövergripande processer med koppling till folkhälsoavtalet är i första hand det Dalslandsgemensamma arbetet med Backa Barnet, men också kommunens arbete med omställningen till den nya socialtjänstlagen och arbete utifrån strategi för psykisk hälsa och suicidprevention.

År 1) Beskriva hur folkhälsoarbetet är organiserat i kommunen och om det planeras några förändringar under året gällande detta. Kort redogörelse för om det är några förvaltningsövergripande processer som pågår som är kopplat till avtalet.

3 Långsiktig riktning för hela avtalsperioden - endast år 1

Anvisning

Första året på avtalstiden ska planen innehålla en långsiktig riktning för folkhälsoarbetet. Följande rubriker ingår:

- *beskrivning av styrdokument som ligger till grund för folkhälsoarbetet*
- *beskrivning av befolkningens hälsoläge och behov*
- *prioriterade områden och målgrupper för avtalsperioden*

Det övergripande nationella folkhälsomålet som kommunen förhåller sig till är "att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara klyftorna inom en generation". Utgångspunkt för det lokala folkhälsoarbetet är det nationella målet med dess åtta målområden samt de fem områden som VGR har prioriterat och kommunens kommunplan. Utifrån dessa dokument har en lokal folkhälsostrategi tagits fram som följer mandatperioden.

3.1 Beskrivning av styrdokument som ligger till grund för folkhälsoarbetet

I kommunens kommunplan beskrivs *välståndsuppdraget* som omfattar ansvaret att leverera dagens välfärdstjänster till invånarna, såsom vård och omsorg, skola och annan service. *Samhällsutvecklingsuppdraget* handlar om att säkerställa en långsiktig hållbarhet för kommande generationers välfärd och goda liv. Det omfattar bl a infrastruktur, samhällsplanering, mark- och vattenanvändning, folkhälsa och trygghetsfrågor samt att tillsammans med näringsliv, myndigheter, föreningar och andra aktörer bidra att det blir ett bra samhälle att leva i. Här ingår arbete med demokratiutveckling, bl a att skapa delaktighet och främja människors möjligheter till ansvar, insyn och inflytande.

Styrning och ledning i Dals-Eds kommun utgår från en tillitsbaserad ledningsfilosofi, där varje organisatorisk nivå själv styr och leder sin verksamhet utifrån överenskomna grunduppdrag och utvecklingsbehov. Därför tas mål och kritiska kvalitetsfaktorer fram och omhändertas på respektive organisatoriska nivå i kommunen.

Kommunens vision är: "Dals-Ed - den naturliga hållplatsen" och har tre viktiga delar: attraktivitet, delaktighet och hållbarhet. En god folkhälsa berör alla dessa delar.

Kommunens övergripande mål är att ha 5000 invånare år 2035. Kommunen ska vara en attraktiv plats att bo, leva och verka på och en god hälsa är en viktig förutsättning för att uppnå målet.

Folkhälsorådet gör varje mandatperiod en folkhälsostrategi som antas av kommunfullmäktige. Fokusområden prioriterade i strategin 2024-2027 är fullföljda studier, goda levnadsvanor och psykisk hälsa. I dokumentet beskrivs även arbetsgången för att ta fram folkhälsoinsatser. Kommunens nämnder, förvaltningar och verksamheter har att förhålla sig till folkhälsostrategin i sitt arbete.

3.2 Beskrivning av befolkningens hälsoläge och behov

Anvisning

Beskrivning av befolkningens hälsoläge och behov. Gärna i en sammanfattning.

Allmänt

Den självskattade hälsan bland 18-85-åringar har ökat de senaste tre perioderna i vår kommun. Den har tidigare legat något under regionen och riket, men 2021-2024 låg vi på samma nivå: 71% totalt har en bra eller mycket bra hälsa - något högre bland män än kvinnor.

När det gäller ungdomar skattar de sin hälsa lägre. I LUPP 2022 bedömer 60% av högstadieläverna sin hälsa som ganska/mycket bra och 18% som ganska/mycket dålig.

Fullförda studier

I Dals-Eds kommun är utbildningsnivån låg. Av 25-74-åringarna har 26% eftergymnasial utbildning, jämfört med regionen och riket som har 45%. Andelen är högre bland kvinnor än män.

Gymnasiebehörigheten i samma åldrar är 51% - här är den högre bland män jämfört med kvinnor.

Gymnasiebehörigheten i åk 9 kan variera stort mellan olika kullar och var 2025 90%

Kommunen har utmaningar med problematisk skolfrånvaro i grundskolan.

Psykisk hälsa

Totalt 90% av Dals-Eds invånare uppgav att de har ett gott psykiskt välbefinnande 2019-2022. Något högre bland män än kvinnor och något lägre i åldersgrupperna 16-29 och 85+. Det är högre än i grannkommunerna och regionen.

Samtidigt är det en utmaning att den psykiska ohälsan är stor i vissa befolkningsgrupper, t ex kvinnor, barn och unga vuxna.

2019-2022 var det totalt 34,3% av invånarna 16-84 år som hade lätta och svåra besvär av ångslan, oro eller ångest och det är mycket vanligare bland kvinnor än män. Svåra besvär hade 4,6% av kvinnorna och 2,4% av männen.

44,3% av invånarna 16-84 år i Dals-Eds kommun hade lätta eller svåra sömnbesvär 2019-2022. Kvinnorna i högre utsträckning än männen och fler lokalt än regionalt och nationellt.

Allvarlig psykisk påfrestning var det 6,1% totalt i Dals-Ed som led av 2020-2022. Högre andel bland kvinnor jämfört med män samt högre i åldersgrupperna 16-29 och 85+.

Andelen suicid är dock mycket låg.

Det är en utmaning i vår kommun med ofrivillig ensamhet bland äldre, men också bland målgruppen barn och unga.

Goda levnadsvanor

22% av Dals-Edsborna äter grönsaker/rotfrukter minst två ggr/dag, vilket är ett sämre resultat än i regionen och riket. Kvinnorna är bättre på det än männen.

Andelen högstadieelever som hoppar över frukost flera gånger i veckan/i stort sett varje dag har ökat från 26% 2018 till nästan 40% 2022 - fler tjejer än killar. Totalt 27% hoppar över lunch.

Många unga har besvär med huvudvärk, ont i magen, känner sig stressade, nedstämda, har svårt att somna, sovit dåligt på natten eller känt sig aggressiva/arga. Andelen med ont i magen flera gånger i veckan/varje dag har ökat från 11% 2018 till 24% 2022.

Stora könsskillnader syns, där tjejer uppger alla olika besvär utom "känt dig aggressiv eller arg" i dubbelt så hög grad som killar. Särskilt stor är skillnaden när det gäller "känt dig stressad" där 20% av killarna och 59% av tjejerna har känt sig stressade flera gånger i veckan/i stort sett varje dag.

Risikkonsumtion av alkohol har tagits fram ur Audit. I Dals-Ed var den 8,6% 2021-2024 - högre bland män än kvinnor. De senaste två perioderna har risikkonsumtionen sjunkit rejält och ligger på en lägre nivå än regionen och riket.

Daglig tobaksrökning ägnade sig 5,4% av befolkningen åt 2021-2024 och det har sjunkit stadigt sedan 2004.

2021-2024 var 72,3% av Dals-Edsborna fysiskt aktiva minst 150 min/vecka vilket är bättre än i regionen och i riket. Trenden pekar uppåt

3.3 Prioriterade områden och målgrupper under avtalsperioden

Anvisning

Utgå från texterna i punkt 3.1 och 3.2 och summera vilka kommunens utmaningar är när det gäller folkhälsa, vilka de prioriterade områden blir och om det finns några särskilda målgrupper som ska prioriteras. Detta ligger sedan till grund för de insatser som planeras under avtalsperioden.

Prioriterade områden är:

- Fullföljda studier med barn och unga som prioriterad målgrupp.
- Goda levnadsvanor med barn och unga samt seniorer som målgrupper.
- Psykisk hälsa med barn och unga, särskilt flickor samt äldre som prioriterade målgrupper.

4 Strategier och insatser

Anvisning

Under punkt 4.1-4.5 ska de insatser kommunen planerar för kommande år beskrivas kortfattat. Kommunen behöver inte arbeta med alla områdena utan ska utgå från kommunens prioriterade mål och områden (3.3). De olika rubrikerna är till för att kategorisera de insatser som planeras. Placera under den rubrik det passar bäst.

Under varje tabell finns det möjlighet att skriva en kommentar till tabellen.

Nedan följer en redogörelse för de insatser som planeras kommande år utifrån fem områden. Dessa områden är framtagna för att kunna ge en samlad bild över folkhälsoarbetet i hela Västra Götaland. Områdena är kopplade till de nationella målområdena men är modifierade för att passa på regional och kommunal nivå. De framtagna områdena speglar de insatser som genomförs på lokal nivå. Kommunen förväntas inte arbeta med alla områden utan det är de lokala behoven och framtagna prioriteringar som ligger till grund för de insatser som genomförs i respektive kommun.

4.1 Trygga och goda uppväxtvillkor inkl. fullföljda studier

Anvisning

I tabellen skriver du in de insatser som planeras, planerat/förväntat resultat samt strategi. Det kan vara samma strategi och planerat/förväntat resultat för fler insatser.

Strategi - Vad är det vi vill förändra? Vilken förändring vill man uppnå?

Planerat/förväntat resultat - vilka resultat vill vi uppnå?

Insatser - vad är det för insatser som ska genomföras, till vilka målgrupper och med vilka samverkansaktörer?

Tabellen fylls ifrån höger till vänster

En god start i livet är avgörande för barns livsvillkor och hälsa, både under uppväxten och senare i vuxenlivet. Att barn tillgodogör sig en god utbildning, lever i en trygg social miljö med trygga ekonomiska villkor påverkar deras livsvillkor och möjligheter senare i livet.

Insats och målgrupp	Planerat/förväntat resultat	Strategi – vad är det vi vill förändra
Vi har anställt en ungdomsvägledare och utvecklar ungas meningsfulla fritid med hjälp av olika lokala aktörer. Vi skapar komplement till föreningslivets aktiviteter och gör unga delaktiga i processen. Vi formar en förvaltning av ungas meningsfulla fritid som passar förväntade resultat och syfte. Målgrupp: barn och unga	Fler unga upplever att de har en meningsfull fritid. Ökad samverkan med lokalt föreningsliv, mellan kommunens verksamheter och andra aktörer.	Vi vill främja, samordna och förvalta en meningsfull fritid för unga så att de vill bo och utvecklas i Dals-Eds kommun
Samverkan med Make a move VGR som genom föreläsningar, workshops och goda exempel inspirerar personal i fsk/skola till att ge goda förutsättningar för rörelseförståelse och ökad fysisk aktivitet.	På kort sikt att pedagoger och föräldrar får ökad kunskap och inspiration om hur barnens rörelseförståelse kan öka. På lång sikt tror vi att barns rörelse och rörelseförståelse ökar.	Att tidigt utveckla barns rörelseförståelse och öka den fysiska aktiviteten i målgruppen.

Måltidspedagogikutbildning för en kock i förskola/fritidshem i syfte att leda och utveckla samverkan mellan kök och förskoleavdelningar/fritids.	På kort sikt tror vi att effekten blir ökad kunskap hos berörd personal. På längre sikt är målet att det skapas ett mer strategiskt och uppstyrt arbete med måltidspedagogik.	Att ge goda förutsättningar för goda matvanor från en tidig ålder
Utveckling av föräldraskapsstöd kommunens webbsida för föräldrar i Dals-Eds kommun	Att det ska finnas ett gott föräldraskapsstöd via kommunens webbsida.	Vi vill kunna sprida föräldraskapsstöd till föräldrar på ett sätt som är lättillgängligt för dem

Kommentarer

Anvisning

Här har du möjlighet att skriva en kort kommentar om det är något som behöver kompletteras till tabellen

4.2 Levnadsvanor och närmiljö

Anvisning

I tabellen skriver du in de insatser som planeras, planerat/förväntat resultat samt strategi. Det kan vara samma strategi och planerat/förväntat resultat för fler insatser.

Strategi - vi arbetar med detta för att nå målet på lång sikt.

Planerat/förväntat resultat - vilka effekter vill vi uppnå på kort och lång sikt?

Insatser - vad är det för insatser som ska genomföras, till vilka målgrupper och med vilka samverkansaktörer?

Den fysiska miljön vi lever och verkar i har stor betydelse för människors livsvillkor. Den fysiska miljöns utformning kan öka tryggheten och främja sammanhållning mellan grupper i samhället på individ-, områdes- och befolkningsnivå. Både psykisk och fysisk hälsa påverkas i hög grad av levnadssätt och det omkringliggande samhället.

Insats och målgrupp	Planerat/förväntat resultat	Strategi

Kommentarer**Anvisning**

Här har du möjlighet att skriva en kort kommentar om det är något som behöver kompletteras till tabellen.

4.4 God psykisk hälsa**Anvisning**

I tabellen skriver du in de insatser som planeras, planerat/förväntat resultat samt strategi. Det kan vara samma strategi och planerat/förväntat resultat för fler insatser.

Strategi - vi arbetar med detta för att nå målet på lång sikt.

Planerat/förväntat resultat - vilka effekter vill vi uppnå på kort och lång sikt?

Insatser - vad är det för insatser som ska genomföras, till vilka målgrupper och med vilka samverkansaktörer?

Psykisk hälsa kan beskrivas som en tillgång eller resurs som gör det möjligt för människor att må bra och gör det möjligt för oss att uppnå vår fulla potential. Arbetet med att stärka den psykiska hälsan innebär både främjande och förebyggande arbete i hela befolkningen. Det kan innefatta insatser som både främjar psykiskt välbefinnande samt insatser som förebygger suicid.

Insats och målgrupp	Planerat/förväntat resultat	Strategi

Kommentarer**Anvisning**

Här har du möjlighet att skriva en kort kommentar om det är något som behöver kompletteras till tabellen.

4.5 Hälsosamt åldrande

Anvisning

I tabellen skriver du in de insatser som planeras, planerat/förväntat resultat samt strategi. Det kan vara samma strategi och planerat/förväntat resultat för fler insatser.

Strategi - vi arbetar med detta för att nå målet på lång sikt.

Planerat/förväntat resultat - vilka effekter vill vi uppnå på kort och lång sikt?

Insatser - vad är det för insatser som ska genomföras, till vilka målgrupper och med vilka samverkansaktörer?

För ett hälsofrämjande, friskt åldrande är det betydelsefullt att kunna påverka sin tillvaro och sin livssituation. Att känna delaktighet i samhället och ha möjlighet till fysisk aktivitet ger förutsättningar till ökad fysisk, psykisk och kognitiv hälsa. Även social gemenskap bidrar i hög grad till åldrande med livskvalitet.

Insats och målgrupp	Planerat/förväntat resultat	Strategi
Senior sport school för målgruppen 60+	Fler seniorer får förutsättningar för att göra viktiga livsstilsförändringar, upptäcka sin rörelseglädje och olika aktiviteter som finns i det lokala föreningslivet. Bidrar till utökning av sociala kontakter.	Genom att erbjuda både teoretisk vägledning och möjlighet att prova på olika idrotter i det lokala föreningslivet inspirerar vi målgruppen till viktiga livsstilsförändringar.
Utveckla samverkan med olika aktörer kring fingermodellen för att förebygga kognitiv svikt och sprida modellens innehåll till målgruppen äldre.	Fler i målgruppen får kunskap om vad som kan förebygga kognitiv svikt samtidigt som goda matvanor, fysisk aktivitet och sociala kontakter främjas. På lång sikt hoppas vi att fler i målgruppen ska förbättra sina levnadsvanor.	Genom att sprida kunskap om fingermodellen kan vi förebygga kognitiv svikt

Kommentarer

Anvisning

Här har du möjlighet att skriva en kort kommentar om det är något som behöver kompletteras till tabellen.

Folkhälsorådet i Ed delar årligen ut ett folkhälsopris på 5000 kr.

5 Ekonomi

Anvisning

Det är enbart de insatser som genomförs med gemensamma medel som ska finnas med i den ekonomiska redovisningen.

Årlig plan: fyll i planerade kostnader och insatser i kolumnerna "BUDGET"

Uppföljning: fyll i kostnaderna för året under kolumnerna "UTFALL"

Det kan under avtalsperioden komma att efterfrågas mer detaljerad budget/redovisning.

Ekonomisk redovisning

	BUDGET		UTFALL	
	DRN	KOMMUN	DRN	KOMMUN
INTÄKTER				
Ingående saldo från föregående år	271361			
Årets medel enl. samverkansavtal folkhälsa	756000			
SUMMA INTÄKTER FÖR ÅRETS INSATSER				
KOSTNADER				
<i>Folkhälsostateg, fördelas enligt följande:</i>				
Lön (inkl. lönebikostnader)	337000	485827		
Omkostnader (ex. administration, utbildning, resor m.m.)	63000	97173		
SUMMA KOSTNADER FÖR FOLKHÄLSOSTATEG				

Utvecklingsmedel fördelas enligt följande:				
Trygga och goda uppväxtvillkor inkl. fullföljda studier				
Levnadsvanor och närmiljö				
Tillit, inkludering och delaktighet				
God psykisk hälsa				
Hälsosamt åldrande				
SUMMA KOSTNADER FÖR ÅRETS INSATSER (INKL. KOSTNADER FÖR FOLKHÄLSOSTRATEG				
SUMMA TOTALT (INTÄKTER - KOSTNADER)				
ÖVERFÖRS TILL KOMMANDE ÅR				
ÅTERBETALAS TILL RESP. PART				

Kommentar

Anvisning

Under kommentarer kan ni t ex skriva om det är att ni har haft annan medfinansiering under året eller om det är något annat ni vill lyfta kopplat till den ekonomiska redovisningen.

Budgetförslag 2026

Delfinansiering från DRNN: 756000, varav 400 000 till folkhälsostrategtjänst och 357000 till insatser.

Insatsförslag:

Folkhälsopris 10 000

Ungas meningsfulla fritid 130 000

Rörelseförståelse 40 000

Föräldraskapsstöd på webben 5000

Senior sport school 40 000

Måltidspedagogik 10 000

Folkhälsoinsatser i föreningslivet 40 000

Implementering Fingermodellen 50 000

Oförutsett 32 000

**DALS-EDS
KOMMUN**

Dals-Eds kommun
Box 31, 668 21 Ed
kommun@dalsed.se, 0534-190 00

Medborgarförslag till kommunen
Kontaktperson

Förnamn Magdalena
Efternamn Noaksson
Utdelningsadress Storgatan 8
Postnummer 66830

Postort Ed
Telefon (även riktnummer) 0736963311
E-postadress magdalenanoaksson@gmail.com

Om ni är flera som lämnar in förslaget tillsammans, ange vilka ni är (t.ex. en skolklass eller grannar)

Kollegor

Förslag

Du kan också bifoga en bilaga med ert förslag eller en bild

Önskar två sittbänkar, rygg mot rygg, på badbryggan vid Lilla Le, ute vid hopptornet.

Motivering

Du kan också bifoga en bilaga med motiveringen

Bra när ens barn är där ute och badar, så att man har någonstans att sitta och hålla koll. Kan även vara bekvämt när det är simskola/märkestagning. Eller när man är ute och tar ett dopp och vill hänga av sig badrock/handduk.

Bilagor

- ☐ Förslag
☐ Motivering

Jag medger att mitt namn och de kontaktuppgifter jag uppgivit ovan får publiceras på kommunens hemsida tillsammans med mitt förslag (Observera att oavsett om medgivande ges eller ej är ditt medborgarförslag inklusive dina kontaktuppgifter en allmän handling som kan komma att begäras och lämnas ut)

- ☒ Ja
☐ Nej

Underskrift

Datum och underskrift
13/7-26